11/06/2022

Ανδρέας Μιαούλης: Ναύαρχος και πολιτικός, διοικητής ελληνικού στόλου κατά την Επανάσταση του 1821

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ναύαρχος του ελληνικού στόλου κατά την Επανάσταση του 1821. Ο τόπος της γέννησής του δεν είναι επακριβώς γνωστός. Ορισμένοι βιογράφοι του υποστηρίζουν ότι γεννήθηκε στις 20 Μαΐου 1769 στα Φύλλα της Εύβοιας, απ' όπου η οικογένεια του μετοίκησε στην Ύδρα, ενώ άλλοι στο νησί του Αργοσαρωνικού.

Το πραγματικό του επίθετο ήταν Βώκος ή Μπώκος. Για το παρωνύμιο Μιαούλης υπάρχουν δύο εκδοχές: Η μία ότι του το κόλλησαν οι ναύτες του, όταν τους έδινε τη διαταγή «Μία ούλοι!» για να κωπηλατούν συγχρόνως. Η δεύτερη, από ένα τουρκικό μπρίκι που αγόρασε, με την ονομασία «Μιαούλ». Ο Μιαούλης ήταν σχεδόν αγράμματος, σύμφωνα με τον ιστορικό Καρλ Μέντελσον -Μπαρτόλντι, εν τούτοις υπερείχε σε ευφυΐα και ναυτική τέχνη. Είχε ανεπτυγμένη την αίσθηση του καθήκοντος μέχρι υπερβολής, που πολλές φορές έφθανε στα όρια της

σκληρότητας για τους υφισταμένους του.

Από τα εφηβικά του χρόνια, ο Ανδρέας Μιαούλης ασχολήθηκε με τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Για την ακρίβεια, ήταν ένας από τους πιο ονομαστούς κουρσάρους της Ανατολικής Μεσογείου. Έκανε σεβαστή περιουσία κατά τη διάρκεια των Ναπολεόντειων Πολέμων, όταν έσπαγε τον ναυτικό αποκλεισμό των Άγγλων υπό τον ναύαρχο Νέλσον και ανεφοδίαζε τις ισπανικές πόλεις. Το 1816 ο Ανδρέας Μιαούλης παρέδωσε τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις στο γιο του Δημήτριο και ο ίδιος ασχολήθηκε με το εμπόριο.

Κατά την κήρυξη της Επανάστασης στην Ύδρα, στις 28 Απριλίου 1821, ο Μιαούλης υπέγραψε μαζί με άλλους πλοιοκτήτες έγγραφο, με το οποίο διέθεταν τα πλοία τους, αλλά και θα αναλάμβαναν τις δαπάνες για τις ναυτικές επιχειρήσεις του Αγώνα. Το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου αναλαμβάνει ναύαρχος του υδραϊκού στόλου και στις 28 Σεπτεμβρίου έρχεται αντιμέτωπος για πρώτη φορά με τουρκική ναυτική μοίρα στην Πύλο. Το Φεβρουάριο του 1822 καταστρέφει μία τουρκική φρεγάτα και προξενεί ζημιές σε άλλα πλοία στο λιμάνι της Πάτρας. Τον Οκτώβριο του 1823 ο Μιαούλης, επικεφαλής του ελληνικού στόλου, νικά τους Τούρκους στο Αρτεμίσιο και του Ωρεούς.

Μετά την καταστροφή των Ψαρών (20 – 22 Ιουνίου 1824), σημαντική υπήρξε η συμβολή του στην εξουδετέρωση της τουρκικής δύναμης, που είχε παραμείνει στο νησί και στην ανακατάληψή του, στις 3 Ιουλίου. Στις 29 Αυγούστου 1824, ο Μιαούλης, επικεφαλής του ενωμένου ελληνικού στόλου, καταναυμαχεί τον τουρκοαιγυπτιακό στον Γέροντα. Οι απώλειες του εχθρού ανέρχονται σε 27 πλοία, ανάμεσά τους και η επιβλητική φρεγάτα «Ασία».

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης πολιορκίας του Μεσολογγίου το 1826 τα ελληνικά πλοία υπό τις διαταγές του βοηθούν με την παροχή εφοδίων τους πολιορκουμένους. Τις παραμονές της Εξόδου, ο Μιαούλης αποτυγχάνει να διασπάσει επανειλημμένως τον αποκλεισμό της πόλης και διαμηνύει στους κατοίκους ότι δεν είναι δυνατή καμιά βοήθεια από τη θάλασσα.

Το 1827, με απόφαση της Γ’ Εθνοσυνέλευσης, η αρχηγία του στόλου ανατίθεται στον Λόρδο Κόχραν και ο Μιαούλης υποβιβάζεται σε πλοίαρχο. Όταν ο Ιωάννης Καποδίστριας αναλαμβάνει Κυβερνήτης της Ελλάδας, αναθέτει στο Ανδρέα Μιαούλη την αρχηγία του Στόλου του Αιγαίου. Η συνεργασία Μιαούλη – Καποδίστρια κράτησε ως τον Αύγουστο του 1829, όταν οι δύο άνδρες ήλθαν σε σύγκρουση για την πολιτική του Καποδίστρια απέναντι στους υδραίους πλοιοκτήτες, που ζητούσαν προνομιακή μεταχείριση σε αντάλλαγμα της συμβολής τους στον Αγώνα.

Ο Μιαούλης, ηγέτης πλέον της αντικαποδιστριακής παράταξης, οξύνει την κατάσταση και ο Καποδίστριας διατάσσει τον αποκλεισμό της Ύδρας από τα πλοία του εθνικού στόλου που ναυλοχούν στον Πόρο. Ο Μιαούλης μαθαίνει το σχέδιο και καταλαμβάνει τη φρεγάτα «Ελλάς». Την 1η Αυγούστου 1831 ο ρώσος ναύαρχος Ρίκορντ επιχειρεί να καταστείλει την εξέγερση και ο Μιαούλης διατάσσει την πυρπόληση των πλοίων του στόλου. Η ανατίναξη της φρεγάτας «Ελλάς» και της κορβέτας «Ύδρα» προκαλούν την πανελλήνια κατακραυγή.

Μετά την εκλογή του Όθωνα, ο Μιαούλης με τον Κίτσο Τζαβέλα και τον Δημήτριο Πλαπούτα ορίστηκαν μέλη της επιτροπής, που πήγε στο Μόναχο για να προσφέρει το στέμμα στον πρώτο βασιλιά της Ελλάδας. Επί Όθωνος, ο Μιαούλης αναλαμβάνει αρχηγός του Ναυτικού Διευθυντηρίου με τον βαθμό του ναυάρχου, ενώ το 1834 διορίζεται Σύμβουλος Επικρατείας και γενικός επιθεωρητής του Στόλου.

Ο Ανδρέας Μιαούλης πέθανε στην Αθήνα στις 11 Ιουνίου 1835. Ετάφη στον Πειραιά, στη δεξιά ακτή του λιμανιού, που ονομάστηκε Ακτή Μιαούλη. Αργότερα, έγινε ανακομιδή των οστών του σε τάφο στην είσοδο της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων.

Βιβλιογραφία
«Ανδρέας Μιαούλης 1769 – 1835: Από την υπόδουλη ώς την ελεύθερη Ελλάδα» της Αννίτας Πρασσά και της Κωνσταντίνας Αδαμοπούλου – Παύλου. («Εστία»)
«Ανδρέας Μιαούλης: Έπος και τραγωδία» του Δημήτρη Σταμέλου. («Εστία»)

ΠΗΓΗ: sansimera.gr